

Monarch Change

Commons Voorwaarden

voor Uitgaven in Eigen Beheer

versie November 2025

Inhoudsopgave

Voorwoord

I. Fundament van de Commons

1. **Waarom Commons?**
 - Van controle naar resonantie
 - Publicaties als gemeenschapsdragers, niet als goederen
2. **Morele grondslag**
 - Integriteit, maat en wederkerigheid
 - Trouw als epistemisch principe
3. **Relatie met bestaande open-licenties**
 - Verwantschap met Creative Commons
 - Waar deze voorwaarden afwijken en waarom

II. Definities en Reikwijdte

1. **Wat onder deze voorwaarden valt**
 - Tekst, afbeeldingen, formats
 - Versies, edities en vertalingen
2. **Begrippen**
 - “Bronvermelding”
 - “Gemeenschappelijk gebruik”
 - “Afgeleide werken”
 - “Niet-commercieel” / “Commensurabel gebruik”
 - “Het veld van herkomst”

III. Gebruiksrechten

1. **Delen**
 - Vrijheid om te kopiëren en verspreiden
 - Voorwaarden voor correcte bronvermelding
2. **Gebruik in de commons**
 - Onderwijs, onderzoek, publieke dialoog
 - Gemeenschapsprojecten en rituele contexten
3. **Beperkingen**
 - Geen commercieel gebruik zonder expliciete toestemming
 - Bewaken van integriteit: geen manipulatie die de essentie schaadt
 - Afgeleide werken: wanneer het wél en niet is toegestaan

IV. Morele Waarborgen

- 1. Integriteit van het werk**
 - Bewaren van toon, bedoeling en morele context
 - Fragmenten alleen citeren binnen juiste duiding
- 2. Relatie tot de auteur**
 - Vermijden van instrumenteel gebruik
 - Wederkerige erkenning
- 3. Energetische voorwaarden**
 - Gebruik alleen wanneer het *resoneert*
 - Respect voor timing, context en veld

V. Toestemming voor Afwijkend Gebruik

- 1. Procedure voor commerciële toepassingen**
 - Criteria voor passendheid
 - Maat, integriteit en maatschappelijke bijdrage
- 2. Toestemming voor adaptaties**
 - Curatie van vertalingen
 - Bewaken van de symbolische laag
- 3. Nieuwe vormen van gebruik**
 - Digitale en AI-toepassingen
 - Rituele of gemeenschapspraktijken

VI. Aansprakelijkheid en Grenzen

- 1. Geen garanties, wel intentie**
 - Over de aard van open kennis
 - Risico, misbruik, misrepresentatie
- 2. Beperkingen van verantwoordelijkheid**
 - De auteur als getuige, niet als eigenaar van interpretaties

VII. Herziening en Evolutie van de Voorwaarden

- 1. Levend document**
 - Voorwaarden als onderdeel van een veld dat in beweging is
- 2. Momenten van herijking**
 - Wanneer voorwaarden worden aangepast
 - Betrokkenheid van de gemeenschap

VIII. Slotverklaring

- Over de opdracht van kennis in deze tijd
- Van weten naar trouw
- Een uitnodiging tot zorgzaam gebruik

Voorwoord

Deze voorwaarden zijn opgesteld om een nieuwe manier van omgaan met kennis, tekst en auteurschap gestalte te geven. Ze vormen geen juridische barrière maar een moreel kader; een set van afspraken die de beweging van dit werk, van weten naar trouw, van systeem naar mens, beschermen en bewaken. In een tijd waarin de publicatiepraktijk vaak gedomineerd wordt door economische logica, beoogt deze commons-vorm een tegenbeweging: kennis als gedeelde verantwoordelijkheid in plaats van bezit, als levend veld in plaats van afgesloten product.

De bedoeling van deze voorwaarden is tweeledig. Enerzijds bieden ze duidelijkheid over wat toegestaan is: delen, verspreiden, doorgeven en gebruiken binnen een sfeer van zorgvuldigheid en respect. Anderzijds geven ze richting aan de morele toon waarop dit werk ontvangen wil worden. Niet alles mag, niet omdat het beschermd moet worden tegen misbruik, maar omdat de context waarin kennis circuleert mede vormgeeft aan de waarheid die zij draagt. Deze voorwaarden beschouwen de lezer, gebruiker of hergebruiker niet als consument maar als mede-bewaker van het veld waarin dit werk leeft.

Gedeeld werk vraagt om een gedeelde houding. Waar klassieke auteursrechten veelal vertrekken vanuit uitsluiting en controle, vertrekken deze voorwaarden vanuit relationele verantwoordelijkheid. Het uitgangspunt is niet eigendom maar wederkerigheid: wie ontvangt, draagt zorg voor de integriteit van wat ontvangen is. In die zin maken deze voorwaarden deel uit van een bredere beweging die kennis opnieuw verankert in gemeenschap. Publicaties worden opnieuw dragers van verbinding, herkenning en gesprek, geen goederen die van eigenaar wisselen, maar knooppunten in een veld dat door velen wordt onderhouden.

De plaats van deze voorwaarden in het grotere veld van kennis en gemeenschap is daarom principieel. Ze markeren een houding die te midden van fragmentatie, commercialisering en instrumentalisering een andere weg kiest: die van resonantie, maat en belichaamde integriteit. In deze commons worden teksten niet losgemaakt van hun herkomst, maar blijven ze verbonden met het veld van betekenis waaruit ze zijn voortgekomen. Het is dit veld, en niet de markt, dat deze voorwaarden willen dienen.

I. Fundament van de Commons

1. Waarom Commons?

Van controle naar resonantie

De keuze voor een commons-structuur vloeit voort uit de overtuiging dat kennis pas werkelijk functioneert wanneer zij gedeeld kan worden zonder de beperkingen van controlelogica. Traditionele auteursrechtmodellen zijn ingericht om exclusiviteit te waarborgen, grenzen te stellen, gebruik te reguleren, fouten te vermijden. Hoewel dat soms noodzakelijk is, sluit het niet aan bij de aard van dit werk. De teksten die binnen deze commons worden vrijgegeven, willen bewegen via resonantie: ze vinden hun weg wanneer er bereidheid is om te ontvangen en wanneer de inhoud in een context terechtkomt die haar integriteit versterkt.

Resonantie is geen vrijbrief. Het is een uitnodiging tot aandacht. Deze voorwaarden scheppen ruimte voor open gebruik, maar vragen in ruil een houding van zorgvuldigheid en respect. Niet alles wat mogelijk is, is passend. De commons is geen open veld zonder grenzen, maar een veld

waarin het juiste gebruik zich toont door de manier waarop het bijdraagt aan menselijke waardigheid, waarachtigheid en morele helderheid.

Publicaties als gemeenschapsdragers, niet als goederen

In deze benadering worden publicaties niet gezien als verhandelbare producten, maar als dragers van gemeenschappelijke betekenis. Ze bewegen door relaties, tussen lezers, tussen praktijken, tussen instituties, en functioneren daarom als infrastructuur van gedeeld weten. Een boek of essay is niet iets dat men bezit, maar iets waarvoor men zorg draagt.

Een commons-licentie erkent deze dynamiek. Ze beschermt het werk niet tegen de wereld, maar tegen instrumentalisering. Ze ondersteunt dat het werk circuleren kan in domeinen waar het tot zijn recht komt: onderwijs, onderzoek, publieke dialoog, reflectieve en professionele gemeenschappen. De waarde van het werk ligt niet in exclusiviteit maar in zijn vermogen om mensen beter te laten zien, luisteren en handelen.

2. Morele grondslag

Integriteit, maat en wederkerigheid

De morele basis van deze voorwaarden is eenvoudig maar dwingend: integriteit staat boven efficiëntie; maat boven maximalisatie; wederkerigheid boven consumptie. Kennis die in deze geest gedeeld wordt, vraagt om een houding die zorgvuldig is in plaats van instrumenteel. Herpublicatie, aanpassing of verspreiding zijn mogelijk, maar alleen wanneer de essentie van het werk gerespecteerd blijft: toon, betekenis, samenhang en morele richting.

Wederkerigheid betekent dat delen niet vrijblijvend is. Wie uit dit commons-veld ontvangt, voegt zich in een traditie van zorg. Het gebruik van deze teksten is geen technische handeling maar een relationele daad. Daardoor worden gebruikers niet alleen aangesproken op wat zij doen, maar ook op hoe zij het doen.

Trouw als epistemisch principe

Binnen deze voorwaarden is trouw geen emotioneel begrip, maar een epistemisch principe. Trouw betekent: handelen vanuit afstemming, niet vanuit drang; vanuit helderheid, niet vanuit haast. Het gebruik van deze teksten vraagt tijd, aandacht en verantwoordelijkheid. De commons is geen mechanisme, maar een uitnodiging om deel te worden van een veld waarin kennis niet louter informatie is, maar relatie.

3. Relatie met bestaande open-licenties

Verwantschap met Creative Commons

Deze voorwaarden sluiten nauw aan bij de geest van de bestaande Creative Commons-licenties: het bevorderen van gedeeld gebruik, het toegankelijk maken van kennis, en het beschermen van integriteit. Veel elementen, zoals bronvermelding, niet-commercieel gebruik en duidelijke beperkingen op afgeleide werken, zijn parallel aan CC BY-NC-ND en verwante varianten.

Het doel is hetzelfde: kennis laten circuleren binnen een open domein, buiten commerciële exploitatie en binnen een context van respect.

Waar deze voorwaarden afwijken en waarom

Toch wijken deze voorwaarden op enkele punten bewust af:

1. Morele niet alleen juridische grondslag

Waar CC primair juridisch is, voegen deze voorwaarden een expliciete morele dimensie toe: resonantie, maat, trouw, en de bescherming van de symbolische integriteit van het werk.

2. Contextuele beperkingen

Gebruik wordt niet alleen beoordeeld op vorm (bewerking, distributie) maar op context: of het veld van oorsprong gerespecteerd blijft.

3. Energetische voorwaarden

Adaptaties of vertalingen vragen niet alleen toestemming, maar een afstemming op de oorspronkelijke intentie van het werk. Deze nuance is geen juridische eis, maar een ethische.

4. Gemeenschapsgerichtheid

Waar CC focust op individueel gebruik, positioneren deze voorwaarden kennis binnen een groter relatieveld: gemeenschappen, instituties, en morele praktijken.

Door deze accenten wordt de licentie niet zwaarder, maar preciezer. Het werk blijft vrij te delen, maar niet vrijblijvend te herinterpreteren.

II. Definities en Reikwijdte

Dit hoofdstuk verduidelijkt wat binnen de reikwijdte van deze commons-voorwaarden valt en hoe centrale begrippen worden verstaan. De definities zijn functioneel: ze dienen niet om juridische dichtheid te creëren, maar om helderheid en wederkerige zorg te waarborgen.

1. Wat onder deze voorwaarden valt

Tekst, afbeeldingen, formats

Deze voorwaarden zijn van toepassing op alle door de auteur gepubliceerde materialen die onder deze commons-licentie worden vrijgegeven. Dit omvat, tenzij expliciet anders vermeld:

- geschreven tekst in welke vorm dan ook (essays, boeken, artikelen, fragmenten, presentaties);
- afbeeldingen, schema's, illustraties, tabellen of grafieken die onderdeel zijn van het werk;
- digitale en fysieke verschijningsvormen: PDF, EPUB, HTML, drukwerk, audio-opnamen, slides, transcripties.

Het format van het materiaal verandert de licentie niet. De voorwaarden volgen de inhoud, ongeacht de drager.

Versies, edities en vertalingen

De licentie geldt voor:

- **alle officiële versies** die door de auteur of zijn imprint worden gepubliceerd;
- **latere herdrukken** of edities, tenzij deze expliciet een afwijkende licentie vermelden;
- **geautoriseerde vertalingen**, mits deze met toestemming en in afstemming met de auteur tot stand zijn gekomen.

Niet-geautoriseerde vertalingen of bewerkingen vallen **niet** automatisch onder deze voorwaarden; zij kunnen alleen binnen deze commons bewegen wanneer zij voldoen aan de regels voor afgeleide werken en toestemming verkrijgen waar dat vereist is.

2. Begrippen

“Bronvermelding”

Bronvermelding betekent dat iedere herpublicatie, verspreiding of verwijzing naar dit werk minimaal het volgende moet bevatten:

- naam van de auteur;
- titel van het oorspronkelijke werk;
- jaar van publicatie;
- vermelding dat het werk is gedeeld onder deze commons-voorwaarden.

De bedoeling van bronvermelding is niet juridisch, maar relationeel: het werk wordt in zijn herkomst erkend, zodat de morele en epistemische context behouden blijft.

“Gemeenschappelijk gebruik”

Gemeenschappelijk gebruik omvat alle toepassingen die plaatsvinden binnen een sfeer van zorg, dialoog en gedeelde betekenis. Dit betreft onder meer:

- onderwijs, onderzoek en academische reflectie;
- publieke gesprekken, seminars, lezingen;
- professionele ontwikkeltrajecten;
- gemeenschapspraktijken zoals dialoogsessies, rituelen, reflectiekringen;
- niet-commerciële verspreiding binnen organisaties en netwerken.

Gemeenschappelijk gebruik vraagt om wederkerigheid: het werk dient niet ter instrumentalisering maar als drager van bewustwording en resonantie.

“Afgeleide werken”

Een afgeleid werk is elke vorm van aanpassing of transformatie van het oorspronkelijke materiaal, waaronder:

- vertalingen;
- bewerkingen, samenvattingen of herstructureringen;
- verwerkingen in visuele of auditieve media;

- integratie in andere commerciële of artistieke projecten.

Afgeleide werken zijn **alleen toegestaan** met expliciete toestemming, tenzij het gaat om beperkte citaten in een passende context met bronvermelding.

Het doel hiervan is het bewaken van de narratieve, symbolische en morele integriteit van het werk.

“Niet-commercieel” / “Commensurabel gebruik”

Niet-commercieel betekent dat het werk niet gebruikt mag worden voor financiële winst, verkoop, betaalde dienstverlening of enige vorm van commerciële exploitatie.

Naast de klassieke definitie wordt in deze commons bovendien het begrip **commensurabel gebruik** gehanteerd:

gebruik dat in toon, bedoeling en context overeenkomt met de geest van deze licentie.

Een gebruik kan formeel niet-commercieel zijn maar toch **niet commensurabel**, bijvoorbeeld wanneer de context instrumenteel, politiek manipulatief of energetisch misplaatst is.

“Het veld van herkomst”

Het veld van herkomst verwijst naar de context van waaruit het werk is ontstaan: de thematiek, toon, waarden en morele oriëntatie van het oeuvre van de auteur.

Gebruik is passend wanneer het:

- de integriteit van dit veld respecteert;
- niet strijdig is met de geest van resonantie, maat en menselijkheid;
- bijdraagt aan helderheid en niet aan verdichting, versnelling of misrepresentatie.

III. Gebruiksrechten

Dit hoofdstuk beschrijft de rechten die gebruikers hebben binnen deze commons, en de grenzen die daarbij noodzakelijk zijn om het werk recht te doen.

1. Delen

Vrijheid om te kopiëren en verspreiden

Iedereen heeft het recht om dit werk:

- te kopiëren;
- digitaal te verspreiden;
- fysiek te delen of te herdrukken;
- beschikbaar te stellen binnen onderwijs- of gemeenschapscontexten.

Deze rechten zijn ruimhartig: kennis moet kunnen circuleren.

Voorwaarden voor correcte bronvermelding

Delen is alleen toegestaan wanneer:

- de volledige en correcte bronvermelding wordt gehanteerd;
- de tekst of afbeelding niet wordt aangepast zonder toestemming;
- de context duidelijk maakt dat het werk onder deze commons-voorwaarden valt.

Bronvermelding is een vorm van zorg: het verbindt het materiaal met zijn oorsprong en voorkomt desintegratie van betekenis.

2. Gebruik in de commons

Onderwijs, onderzoek, publieke dialoog

Het werk mag vrij gebruikt worden binnen:

- colleges, trainingen en workshops;
- academische publicaties of analyses (met correcte citatie);
- publieke lezingen of dialoogsessies;
- professionele intervisiegroepen of reflectiepraktijken.

Voor iedere toepassing geldt dat de integriteit van de tekst en de morele toon bewaard moeten blijven.

Gemeenschapsprojecten en rituele contexten

Het werk mag worden gebruikt in:

- lokale of maatschappelijke gemeenschappen;
- reflectieve bijeenkomsten;
- rituele of symbolische praktijken waar de context zorgzaam en respectvol is.

De essentie van het werk mag in dergelijke contexten niet verdicht of gecommercialiseerd worden.

3. Beperkingen

Geen commercieel gebruik zonder expliciete toestemming

Commercieel gebruik is uitsluitend toegestaan met voorafgaande, expliciete toestemming van de auteur of zijn vertegenwoordigers.

Dit omvat onder meer:

- verkoop van het werk in welke vorm dan ook;
- opname van het werk in betaalde programma's, trainingen of consultancy;
- commerciële bundeling of distributie.

Bewaken van integriteit: geen manipulatie die de essentie schaadt

Het is niet toegestaan om:

- de inhoud te wijzigen op een wijze die de bedoeling of betekenis verandert;
- fragmenten uit hun context te gebruiken op een manier die misleidend is;
- citaten te plaatsen in communicaties die conflicteren met de morele grond van dit werk.

Integriteit betekent hier dat de toon, ritmiek en ethische oriëntatie van het werk behouden blijven.

Afgeleide werken: wanneer het wél en niet is toegestaan

Afgeleide werken zijn **alleen toegestaan**:

- na expliciete toestemming;
- wanneer de bewerking trouw blijft aan toon, ritme en betekenis;
- wanneer het veld van herkomst gerespecteerd wordt.

Afgeleide werken zijn **niet toegestaan** wanneer:

- ze worden ingezet voor commerciële doeleinden zonder toestemming;
- ze de symbolische, morele of narratieve structuur van het werk aantasten;
- ze misrepresentatie of verdichting veroorzaken;
- ze de integriteit of herkenbaarheid van het oorspronkelijke werk beschadigen.

IV. Morele Waarborgen

De morele waarborgen vormen het hart van deze commons-voorwaarden. Ze geven richting aan de manier waarop het werk mag circuleren en beschermen de innerlijke samenhang en toon van de publicaties. Waar juridische licenties veelal focussen op vorm, richten deze waarborgen zich op *intentie* en *relatie*, op de manier waarop het werk in de wereld wordt ontvangen en gedragen.

1. Integriteit van het werk

Bewaren van toon, bedoeling en morele context

Het werk is geschreven in een specifieke morele en epistemische toon: traag, reflectief, zorgvuldig en gericht op resonantie. Iedere vorm van gebruik moet deze toon respecteren.

Dit betekent dat gebruikers zich onthouden van:

- verkortingen die de bedoeling veranderen;
- presentaties die de complexiteit reduceren tot slogans;
- toepassingen die de morele ernst of nuance van het werk verarmen.

De toon van het werk is niet optioneel; het is een wezenlijk onderdeel van de transmissie.

Fragmenten alleen citeren binnen juiste duiding

Citaten uit het werk moeten altijd ingebed worden in een duiding die hun betekenis recht doet.

Dit houdt in dat:

- fragmenten niet uit hun context mogen worden gelicht om een ander narratief te ondersteunen dan het oorspronkelijke;
- citaten niet gebruikt mogen worden voor polemieken, marketingtaal of instrumentele boodschappen;
- de betekenis van het fragment helder en trouw wordt weergegeven.

Een citaat is geen decoratie maar een drager van morele intentie.

2. Relatie tot de auteur

Vermijden van instrumenteel gebruik

Het werk mag nooit worden ingezet als legitimatie, prestige-object of hulpmiddel om een vooraf bepaalde agenda te versterken.

Instrumenteel gebruik, commercieel, politiek, institutioneel of persoonlijk, is in strijd met de geest van deze commons.

Het gebruik van deze publicaties vraagt om een houding van ontvankelijkheid, niet van gebruik.

Wederkerige erkenning

Het delen van deze publicaties houdt een wederkerige relatie in: de auteur erkent de vrijheid van gebruik, de gebruiker erkent de bron, de toon en de bedoeling.

Wederkerige erkenning betekent:

- transparantie over herkomst;
- respect voor de morele context van het werk;
- de bereidheid om het werk niet te gebruiken wanneer het niet past bij de context of timing.

3. Energetische voorwaarden

Gebruik alleen wanneer het resoneert

Het werk is verbonden aan een veld dat vraagt om afstemming. Gebruik is passend wanneer het innerlijk 'klopt', wanneer er resonantie is tussen gebruiker, context en inhoud.

Gebruik zonder resonantie leidt tot misbruik, verwarring of energetische vervluchting.

Respect voor timing, context en veld

De timing van gebruik is even belangrijk als het gebruik zelf.

Het werk mag niet versneld, geforceerd of uit zijn natuurlijke ritme gehaald worden.

Dit betekent onder meer:

- geen gebruik in contexten van haast, verkoop of overtuigingsdruk;

- geen extractie van ideeën zonder aandacht voor de bredere ethiek;
- respect voor het veld waarin het werk is ontstaan en leeft.

V. Toestemming voor Afwijkend Gebruik

Afwijkend gebruik omvat alle toepassingen die buiten het standaardcommons-domein vallen. Toestemming is niet bedoeld als controle, maar als waarborg dat de integriteit van het werk wordt behouden wanneer het in nieuwe vormen verschijnt of andere domeinen betreedt.

1. Procedure voor commerciële toepassingen

Criteria voor passendheid

Een commerciële toepassing wordt alleen overwogen wanneer zij:

- in lijn is met de morele en epistemische toon van het werk;
- niet leidt tot reductie van betekenis;
- het werk niet inzet als instrument voor winstmaximalisatie.

Maat, integriteit en maatschappelijke bijdrage

Toestemming wordt uitsluitend verleend wanneer de toepassing:

- zorgvuldig vormgegeven is;
- de integriteit van het werk intact laat;
- zichtbaar bijdraagt aan maatschappelijke resonantie, bewustwording of integriteit.

Commercie is niet uitgesloten, maar moet *bovenal proportioneel en dienstbaar* zijn.

2. Toestemming voor adaptaties

Curatie van vertalingen

Vertalingen vereisen expliciete afstemming en toestemming.

De vertaler dient te waarborgen dat:

- de oorspronkelijke toon, ritmiek en symboliek behouden blijven;
- begrippen niet geherformuleerd worden op manieren die de morele structuur veranderen;
- de vertaling plaatsvindt in wederkerige samenwerking.

Bewaken van de symbolische laag

Adaptaties in andere media (beeld, audio, film, performance) moeten trouw zijn aan:

- de symbolische laag van het werk;
- de betekenisstructuur van het verhaal;

- de ethische en rituele ondertoon.

Adaptatie mag vorm veranderen, maar nooit de onderliggende beweging.

3. Nieuwe vormen van gebruik

Digitale en AI-toepassingen

Gebruik in digitale of computationele omgevingen, waaronder algoritmische analyses, AI-training of digitale omgevingen, is alleen toegestaan wanneer:

- het werk volledig herkenbaar en gecontextualiseerd blijft;
- de technologie niet leidt tot vervlakking, fragmentatie of misinterpretatie;
- de toepassing niet commercieel of extractief is zonder toestemming.

Het werk mag niet worden gebruikt als grondstof voor systemen die afbreuk doen aan menselijke waardigheid of analogische diepgang.

Rituele of gemeenschapspraktijken

Gebruik binnen rituele, contemplatieve of gemeenschapspraktijken is toegestaan wanneer:

- de context zorgzaam, niet-commercialiserend en respectvol is;
- het werk als drager van betekenis wordt behandeld, niet als instrument of methode;
- de integriteit van het veld van herkomst wordt bewaakt.

Ritueel gebruik is geen esthetisch gebruik: het draagt een verantwoordelijkheid tot waarachtigheid en maat.

VI. Aansprakelijkheid en Grenzen

De commons-voorwaarden bieden ruimte, richting en zorg, maar zij kunnen geen volledige bescherming bieden tegen interpretatieverschillen of onbedoelde toepassingen. Dit hoofdstuk verduidelijkt wat redelijkerwijs verwacht mag worden van deze licentie en welke verantwoordelijkheden expliciet níet bij de auteur liggen.

1. Geen garanties, wel intentie

Over de aard van open kennis

Open kennis beweegt vrijer dan traditionele publicaties. Dat is haar kracht én haar kwetsbaarheid. Het delen van dit werk in een commons-structuur impliceert dat de auteur ruimte biedt voor breed gebruik, maar dit betekent niet dat hij invloed kan uitoefenen op elke context waarin het werk terechtkomt.

De auteur garandeert niet:

- de interpretatie van het werk;
- de wijze waarop het door derden wordt gepresenteerd of toegepast;

- de kwaliteit of integriteit van afgeleide initiatieven die zonder toestemming tot stand komen.

Risico, misbruik, misrepresentatie

Ondanks zorgvuldige voorwaarden blijft er altijd een risico dat het werk:

- verkeerd begrepen wordt;
- uit zijn context wordt gehaald;
- onbedoeld wordt ingezet voor doelen die strijdig zijn met de morele oriëntatie ervan.

De auteur erkent dit risico, maar kan het niet volledig uitsluiten. De gebruikers van het werk worden daarom aangesproken op hun eigen verantwoordelijkheid om het materiaal zorgvuldig en waarheidsgetrouw te hanteren.

2. Beperkingen van verantwoordelijkheid

De auteur als getuige, niet als eigenaar van interpretaties

De auteur brengt dit werk in het publieke domein als getuige van een innerlijke en maatschappelijke beweging. Hij is niet de eigenaar van de interpretaties die anderen eraan geven, noch kan hij verantwoordelijk worden gehouden voor de wijze waarop lezers, docenten, organisaties of gemeenschappen het materiaal duiden of toepassen.

Dit betekent dat:

- de auteur geen aansprakelijkheid draagt voor gevolgen van gebruik of misbruik door derden;
- individuele of institutionele interpretaties geen officiële weergave vormen van het werk, tenzij expliciet aangegeven;
- de verantwoordelijkheid voor gepaste toepassing bij de gebruiker ligt.

Het werk is een uitnodiging, geen instructie; een bron, geen voorschrift.

VII. Herziening en Evolutie van de Voorwaarden

Deze voorwaarden zijn geen statisch document. Ze maken deel uit van een levend veld dat meebeweegt met de maatschappelijke, technologische en epistemische context waarin het werk circuleert.

1. Levend document

Voorwaarden als onderdeel van een veld dat in beweging is

Omdat het werk functioneert binnen een evoluerend kennisveld, kunnen de voorwaarden veranderen wanneer dat nodig is om de integriteit van de commons te bewaken.

De voorwaarden:

- groeien mee met nieuwe vormen van kennisdeling;

- worden aangepast wanneer de maatschappelijke context verandert;
- volgen het ritme van de transitie die het werk probeert te ondersteunen.

Een levend document betekent ook dat herzieningen niet worden gezien als correcties, maar als bijstellingen die recht doen aan een veranderende tijd.

2. Momenten van herijking

Wanneer voorwaarden worden aangepast

Herzieningen worden overwogen wanneer:

- nieuwe technologieën (zoals AI of platformarchitecturen) risico's of mogelijkheden introduceren die eerder niet voorzien waren;
- er misverstanden of misrepresentaties plaatsvinden die om verduidelijking vragen;
- de praktijk van gebruik verschuift, waardoor aanvullende richtlijnen wenselijk zijn;
- maatschappelijke ontwikkelingen vragen om preciezere bescherming van toon, integriteit of symboliek.

Betrokkenheid van de gemeenschap

Hoewel de auteur eindverantwoordelijk blijft voor wijzigingen, worden aanpassingen bij voorkeur gemaakt:

- in dialoog met vertrouwde lezers, gebruikers, onderzoekers of gemeenschappen;
- op basis van patronen die zichtbaar worden in het gebruik;
- met oog voor het collectieve karakter van de commons.

De commons is geen eigendom van de auteur, maar een relatie tussen auteur, werk en gemeenschap.

VIII. Slotverklaring

Over de opdracht van kennis in deze tijd

Deze voorwaarden zijn meer dan een juridische omschrijving van rechten en plichten. Ze verwoorden een houding ten opzichte van kennis die past bij deze tijd van versnelling, fragmentatie en systeemdruk. Kennis vraagt opnieuw om bewakers, niet om bezitters, om mensen die haar behandelen als levende substantie, niet als grondstof.

De opdracht van kennis in deze tijd is om bij te dragen aan integriteit, helderheid en gemeenschap. Deze voorwaarden ondersteunen die opdracht door ruimte te geven aan openheid, maar ook door grenzen te trekken waar betekenis beschermd moet worden.

Van weten naar trouw

De commons is een vorm van trouw: aan de woorden, aan de context, aan de mensen die het werk ontvangen, en aan de grotere beweging waarin het geschreven is.

Trouw betekent dat kennis niet gebruikt wordt om te overtuigen of te beheersen, maar om te dienen, als licht in gebiedende helderheid én stille nuance.

Een uitnodiging tot zorgzaam gebruik

Deze voorwaarden zijn ten slotte een uitnodiging.

Niet om het werk te bezitten, maar om er zorgvuldig mee om te gaan.

Niet om het uit te dragen omwille van bereik, maar om het in te zetten wanneer het past, wanneer het resoneert, wanneer het bijdraagt aan een cultuur van waarachtigheid en maat.

Wie dit werk deelt, draagt eraan bij.

Wie het bewaakt, onderhoudt het veld.

Wie het gebruikt met aandacht, wordt deel van de beweging die het probeert te beschrijven.